

Кафедрі водопостачання, водовідведення та очищення вод харківської національної академії міського господарства – 65 років.

С.С.Душкін, Харківська національна академія міського господарства

Харківська національна академія міського господарства є найстарішим в Україні вищим навчальним закладом галузевого (міське господарство) спрямування, готує фахівців з усього комплексу спеціальностей для забезпечення технічної, економічної та соціальної сфер сучасного міста. Харківською національною академією міського господарства протягом 85-річної історії свого існування зроблено значний внесок у створення й розвиток національної муніципальної системи. За цей час підготовлено близько 60 тис. фахівців, в тому числі 2 тис. для 70 країн світу. Випускники академії користуються попитом на виробництві, займають керівні посади в системі управління житлово-комунальним господарством, в органах місцевого і державного управління.

Видатними вченими академії, серед яких академік О.М.Бекетов, професори М.І.Казас, В.Л.Кобалевський, Г.М.Малишевський, Я.В.Столяров, А.К.Шмідт та ін., в 20-30-х роках було закладено підвалини вітчизняної школи муніципальних інженерів.

Значний науковий внесок у розвиток житлово-комунального господарства України протягом останніх десятиріч зроблено професорами С.О.Андоньєвим, Г.С.Пантелєятом., С.С.Душкіним, Л.М.Шутенком, А.Г.Євдокимовим, М.Й.Кадецем, С.Н.Каном, К.К.Намітоковим, В.Т.Семеновим, Ф.В.Стольбергом, та ін.

Академія здійснює наукові дослідження фундаментального та прикладного характеру. За участю вчених академії здійснюються національні й регіональні програми в галузі муніципального управління та житлово-комунального господарства. Серед них реформування системи муніципального управління, впровадження енергозберігаючих технологій у життєзабезпечення міст, охорона навколишнього середовища, експлуатація й обслуговування міських інженерних мереж.

Кафедра "Водопостачання і каналізація" була створена в 1945 році. Засновником кафедри і її першим завідувачем був професор, кандидат технічних наук М.І.Казас. На кафедрі в різний час працювали: професор, доктор технічних наук Г.Н.Малишевський, у 1936 р. на роботу в ХІКБ прийшов майбутній професор, доктор технічних наук С.М.Андоньєв.

Завідуючим кафедрою під назвою «Сантехніка» з 1954 по 1976 рр. був доцент, кандидат технічних наук О.І.Шахов.

У 1966 р. відбувся набір абітурієнтів на вперше відкриту в СРСР спеціальність "Очищення природних і стічних вод". У 1990 р. відкрилася спеціальність "Експлуатація водопровідно-каналізаційних систем".

З 1976 по 1986 рр. кафедрою завідував доцент, кандидат технічних наук О.М.Музиченко. З 1986 по 1991 р. завідувачем кафедрою був доцент, кандидат технічних наук М.Я.Берещук.

З 1991 р. кафедру очолив доктор технічних наук, професор С.С.Душкін.

Душкін Станіслав Станіславович – доктор технічних наук, професор, заслужений професор ХНАМГ, член-кореспондент Інженерної академії наук України, Відмінник освіти України.

Підготовку спеціалістів за фахом «Водопостачання та водовідведення» на кафедрі ВВ та ОВ провадили такі відомі діячі науки і техніки України:

- доктор технічних наук, професор Г.С.Пантелят, лауреат Державної премії СРСР;

- професор І.О.Абрамович, Заслужений діяч науки і техніки України, Лауреат премії Ради Міністрів СРСР, його ім'ям названа лабораторія «Технології очищення води», ауд. 228;

- доктор технічних наук, професор В.А.Петросов, академік Української екологічної Академії Наук, Міжнародної Академії екологічної реконструкції, нагороджений медаллю «За доблесну працю», почесним знаком Міністерства надзвичайних ситуацій України, лауреат Державної премії УРСР, заслужений робітник житлово-комунального господарства.

За період з 1971 по 2009 рр. випущено 2803 фахівців і магістрів за фахом «Водопостачання і водовідведення».

За останні 5 років представили до захисту та успішно захистилися 6 аспірантів та здобувачів.

Навчальні процеси і наукові дослідження організовані, в основному, в лабораторіях «Технології очищення природних і стічних вод», «Інженерної гідравліки і насосних станцій», «водопостачання та водовідведення», «Комп'ютерних технологій». Кафедра володіє необхідною комп'ютерною базою і має свою web-сторінку в Інтернеті.

Щороку студенти беруть участь у Всеукраїнській олімпіаді з водопостачання та водовідведення та займають призові міста:

2007 р. - 3 чол. (III місце в особистій першості);

2008 р. - 3 чол. (II місце в особистій першості);

2009 р. - 3 чол. (III місце в командному заліку).

Науково-дослідна робота кафедри виконується за наступними основними напрямками:

- *держбюджетні НДР:*

❖ «Розробка наукових основ ресурсозберігаючих технологій підготовки екологічно чистої питної води» 53.46/06 (наказ № 654 від 16.11.2005р. Міністерства освіти і науки України) – 2006-2008 рр.;

❖ «Разработка ресурсосберегающих экологически-безопасных технологий при очистке природных и сточных вод» (Державний реєстраційний номер 0107 V 000253) – 2007-2010 рр.;

❖ «Разработка научных основ ресурсосберегающих экологически чистых технологий водоподготовки предприятий малой энергетики» (Державний реєстраційний номер 0107 V 000763) – 2009-2010 рр.

- *госпдоговірні НДР:*

◆ «Научно-техническое обоснование потерь воды внутренних систем водоснабжения» - 2007 р.

◆ «Сопровождение программы реформирования жилищно-коммунального хозяйства г. Харькова и Харьковской области» - 2007р.

◆ «Усовершенствование методов удаления фосфора из бытовых сточных вод» - 2008-2010 рр.;

- ◆ «Очистка сточных вод полигонов твердых бытовых отходов- 2008-2010 гг.»;
- ◆ «Разработка нормативов питьевого водоснабжения г. Кременчуга» - 2008 р.

Результати наукових досліджень впроваджені в навчальний процес, зокрема використовуються при виконанні магістерських робіт і дипломних проєктів: 2007/2008 навч. рік - 39%; 2008/2009 навч. рік - 47%; 2009/2010 навч. рік - 45% (план).

Крім того, результати наукових досліджень використовуються при підготовці звітів з науково-дослідної роботи студентів (5 курс), курсових проєктів - дисципліни «Технологія очищення природних і стічних вод» (4 курс) і «Спецкурс з тематики магістерських робіт» (5 курс, магістри).

Кафедра ВВ і ОВ активно підтримує творчі зв'язки і співробітничає з наступними організаціями й підприємствами України:

- КП «ВТП «Вода», м. Харків;
- КП КГ «Харківкомуночиствод», м. Харків;
- ВАТ «УкркомунНДІпроєкт», м. Харків;
- ЗАТ «УкркомунНДІпроєкт», м. Харків;
- «Енергопроєкт», м. Харків
- ВАТ «Харківський водоканалпроєкт», м. Харків;
- Український науково-дослідний інститут екологічних проблем (УкрНДІЕП), м. Харків;
- НВФ «Екотон», м. Харків;
- ТОВ «УКРБІЮТАЛ», м. Рівне.
- Інститут колоїдної хімії і хімії води НАН України, м. Київ;
- Інститут проблем машинобудування НАН України м. Харків.

Кафедра ВВ і ОВ уклала договори про творче співробітництво із КП КГ «Харківкомуночиствод» і КП «ВТП «Вода», м. Харків.

На базі КП КГ «Харківкомуночиствод» і ЗАТ «УкркомунНДІпроєкт» працюють філії кафедри № 1 і № 2.

За останні 5 років підготовлені та видані 2 монографії й 3 навчальних посібники, опубліковано 134 статті.

На кафедрі ВВ та ОВ ведеться підготовка аспірантів під керівництвом проф. С.С.Душкіна, доц. В.О.Ткачова, доц. О.М.Коваленко, доц. Г.І.Благодарної і доц. С.Ю.Нікуліна. Над докторською дисертацією працює к.т.н., доцент Г.І.Благодарна.

За звітний період співробітники кафедри брали участь у різних конкурсах і виставках:

1. Конкурс «Молодий науковець Харківщини»:

доц. Благодарна Г. І. - переможець 2007 р. - одержала стипендію Кабінету Міністрів України 2007-2009 р. і стипендію Харківської обласної держадміністрації ім. Г. І. Проскури;

доц. Айрапетян Т.С. - переможець 2008 р. - одержала стипендію Кабінету Міністрів України 2008-2010 р.

2. Конкурс «Новітній інтелект України»

ас. Солодовник М.В., ас. Шевченко Т.А. - 2009 р.

3. Відкритий конкурс проектів і рішень «Українцям належний побут та якість обслуговування», присвячений пам'яті Валерія Альбертовича Петросова. ас. Солодовник М.В., ас. Шевченко Т.А. - 2009 р.

У 2010-2015 рр. на кафедрі ВВ та ОВ передбачається:

1. Розширення технічної бази:

- створення навчальної лабораторії з експлуатації ВК систем;
- оснащення навчальних лабораторій сучасним устаткуванням і приладами;
- створення міжкафедральної лабораторії з мікробіології води;

2. Відкриття спеціалізації «Контроль якості води»;

3. Створення регіонального центру з контролю якості води;

4. Відкриття спеціалізації «Комп'ютерні системи управління міськими інженерними комунікаціями»;

5. Відкриття докторантури за фахом 05.23.04 – водопостачання, каналізація.